

ЗЕМЛЕДЪЛСКИ

ЗАЩИТА

В. „Земледѣлска Защита“ излиза веднѣжъ въ седмицата.

Цѣната на вѣстника е за година 6 лева въ прѣдплата. На ученици се стѣпва за 5 лева. За странство се прибавятъ само пощенскитѣ разности.

Всичко което се отнася до вѣстника се отправя до администрацията въ гр. Плѣвенъ.

За частни обявления се плаща по 2½ ст. на дума въ последната страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ сѣдебнитѣ пристави се помѣтватъ по особено споразумение.

Неплатени писма не се приематъ и необявения рѣкописи не се връщатъ, освѣнъ ако сѣ придружени съ пощенска марка.

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЙ ЗЕМЛЕДѢЛСКИ СЪЮЗЪ.

Редакцията умолява агентитѣ ни г. Ал. Н. Иончевъ и г. Иванъ Диковъ да се явятъ въ редакцията най късно до 25 т. м. и уравниятъ сметнитѣ си по даденитѣ имъ кочани.

Търсятъ се дѣятелни и акуратни агенти за в. „Землед. Защита“ срѣщу едно възнаграждение отъ 25 %. Които лица биха се съгласили съ такъвъ отстъпъ, трѣбва да представятъ имотна гаранция завѣрена чрезъ нотариалното отделение на сума 600 лева и да се представятъ лично въ редакцията ни въ гр. Плѣвенъ.

Отъ Редакцията.

Д-ръ СТЕФАНЪ СПАСОВЪ се установява въ гр. Плѣвенъ въ домътъ на г-нъ Иванчо Спасовъ. Приема болни всякой день.

Прѣдъ Конгреса.

Врѣме е вече, мислимъ, да поговоримъ за прѣдстоящия III земледѣлски конгресъ, който по редътъ си трѣбва да стане тази година. Земледѣлското сдружаване зародено прѣди двѣ години, прѣминало прѣзъ толкова перепетий, изложено на ужасно прѣслѣждане отъ правителството, не може да стои съ скръстени рѣцѣ и днесъ, когато му прѣдстои велики задачи, отъ разрѣшението на които ще зависи благосъстоянието на ония, що го съставляватъ. Бѣше врѣме, когато ние поисквахме да се събирваме на конгресъ, а властта се втурваше срѣщу насъ съ всички непростени срѣдства да ни гони, затваря и бие въ участитѣ подъ прѣдлози, каквито и езуититѣ въ Испания на врѣмето си не можихъ да измѣдрятъ. Ние и днесъ си спомняме ония минути, които нашиятъ приятели изпитахъ отъ грубата полиция мин. год по врѣме проектираний, но не станалъ, конгресъ въ Плѣвенъ. Но всичко това, слава-Богу, днесъ нѣмаме. Почти цѣла година вече отъ тогава днесъ сме вече по добръ. По редътъ си ние трѣбва да държимъ III земледѣлски конгресъ. Отъ днѣтъ на затварянето на II-й конгресъ до днесъ станахъ редъ измѣнения въ полето на нашиятъ общественни работи, измѣнихъ се масса въпроси и обстоятелства, едни въ наша полза, други въ наша вреда, които трѣбва да разгледаме и да процѣнимъ строго критически;

за да ги съгласимъ съ интереситѣ на земледѣлцитѣ, които съставляватъ Земледѣлски Съюзъ, който е повиканъ да играе важна роля въ тази толкова ограбвана и лѣгана страна. Да, врѣме е вече да помислимъ за прѣдстоящия III земледѣлски конгресъ, който се явява още важенъ и по това, че въ него ще се явятъ за прѣвъ пѣтъ и народни прѣдставители излѣзли отъ името и за смѣтка на този съюзъ, които ще трѣбва да даждъ отчетъ за своята дѣятелностъ въ народното събрание прѣдъ III конгресъ. Съзнавайки своята длъжностъ, Центр. Упр. Комитетъ на Бъл. Земледѣл. Съюзъ, е изпратилъ недавна и окръжно писмо до г. г. членовѣ на същия, съ което ги кане да отговорятъ най късно до 15 Августъ върху точкитѣ, кога и какъ да стане III конгресъ, какви измѣнения да станатъ въ исканията и съюзния уставъ, какви мѣрки, да се взематъ за подсилването на съюза материално и пр. и пр. До днесъ на това окръжно не е отговорилъ освѣнъ единъ, никой другъ. Въ всѣки случай, постояненъ съставъ на Комитета мисли, че прѣдстоящия конгресъ трѣбва да стане непрѣменно въ Южна България и то въ Пловдивъ или Ст. Загора, за да се подсили и тамъ сдружаването. Прочее, ние ще чакаме до 25-й Августъ да получимъ отговоръ отъ всичкитѣ членове, за което повторно се подканватъ, слѣдъ което ще опрѣдѣлимъ точно деньтъ и мѣстото на конгреса, както и всичкитѣ въпроси, които ще се подложатъ на разискване въ него. До тогава, канятъ се всички ония, които бихъ желали да даждъ нѣ какво мнѣние, да сторятъ това часъ по скоро.

Търговия на добитъкъ безъ патентъ въ Сливенско.

Министерството на Търговията и Земледѣлието, подбунгнато отъ просвѣтената мисль да облагодѣлствува нашиятъ земледѣлци — скотовѣдци, като имъ заварди работливия добитъкъ, не отъ чума или бѣсъ, а отъ разнитѣ тайни и явни грабители, или по добръ „крадци“, съ особено прѣдписание поканва окръжнитѣ свѣти по земледѣлието и коневѣдството, които при съучастието на вѣщни търговци, сюрекчий и касапи да обсъждатъ въпроса всестранно и искажатъ приспособающа мѣрки, които правителството трѣбва да вземе за прѣкрътиването на кражбата по домашния добитъкъ. Въ тоя случай,

М-ството заслужава голѣма похвала, защото не е да не знаемъ, че нашиятъ селянинъ е изложенъ не само на природнитѣ стихии: проливни дъждове, голѣма суша, градобитнина, филлоксера и пр., но и неговия работливъ добитъкъ, ежедневно е изложенъ на разни крадци, които на всѣко врѣме го грабятъ, които и прѣпродаватъ, безъ да мислятъ, че на селянина оралото остава на нивата, брашното на воденицата и хармана на довършанъ. Не ще съмнѣние, че въськой ще се съгласи, какво кражбата на добитъка, отъ день на день взема по голѣмъ размѣръ, стана запаятъ на разни лица отъ ниско и високо съсловие, тъй че земледѣлцитѣ, които сѣ сжшинскитѣ стопани не сѣ вече господари на тоя живъ инвентаръ. Кражбата, която е тикчала въ голѣмо нещастие, много сѣмейства, които ги е лешила отъ впрѣгатенъ добитъкъ, се извършва подъ разни начини, по опрѣдѣлени правила и всички иматъ за принципъ убогатаване. Понеже кражбата се извършва по разни правила, то и лицата, които я вършатъ се именуватъ разни. За ония крадци, които се занимаватъ съ опривродване на кокошки, мисирки, ягне, овенъ или конь (по еднично), сѣдилище има, слѣдователно тѣ въ повечето случаи биватъ наказани, макаръ и бавничко. Неведнажъ сме чували да казватъ, че вслѣствие многото кражба, която ставала въ Доброжанско, населението почнало да се истудива къмъ отглеждане и отвъждане на добри животни. Тукъ, въ Сливенско, до сега крадецъ на добитъкъ не е билъ наказанъ, защото нѣма, а отъ друга страна населението често се оплаква, че добитъка, особено воловетѣ имъ постоянно се губелъ и че полицията каквито и мѣрки да взема, не е била въ положение да открие, какво става съ изгубения добитъкъ, къде се той дѣва. Вѣстникъ „Свобода“ брой 2134 отъ 1897 година, както и в. „Народни Права“ брой 68 отъ 1898 год. въ лицето на полицията хвърлихъ вината на нашия съгражданинъ и почитенъ търговецъ Георги Хр. Гиговъ, какво, ужъ, у него се намѣрвалъ изгубенъ добитъкъ. Мнозина хора, а най повече дошманитѣ на Георги Хр. Гиговъ, го обвиняватъ и въ слѣдующитѣ случаи:

1) Прѣвъ 1897 год. Язопъ-Кьойскій общ. кметъ (Ямболска околия) издава на бай Георги едно удостоверение, че е купилъ отъ Ж. Ц. К. жители отъ с. Кулаклий 150 петровски агнета. Сливенскій общ. кметъ съ окол. началникъ се усъмнили въ истинността на това удостоверение направили потрѣбното и отъ съставенитѣ актове, както и отъ направеното полицейско дознание се уста-

новило, че тримата Кулаклий на никого не сѣ продавали нея година ягнета, а още повече на Гиговъ, и че свидѣтелството било издадено нощно врѣме на единъ отъ Гиговитѣ слуги. Окол. началникъ испраща прѣписката въ прокурорството и иска наказанието на Гиговъ, който въ нищо не е виновенъ, защото слугитѣ му докарали ягнетата и тѣ изискали свидѣтелството отъ кмета.

2) Нашия съгражданинъ Георги Хр. Гиговъ отъ освобождението насамъ е подръчникъ на мѣсо на войницитѣ отъ тукашния гарнизонъ. Той доставлява тоя продуктъ съ най износна цѣна. Вслѣствие на което, той си спечели много неприятели и голѣмо число гонители, които съ очудване се питатъ, какъ е възможно хубаво тлѣто мѣсо да се дава съ такава ниска цѣна, но тѣ не знаятъ че бай Георги си има фабрики, воденици, гори, ливади, чифлици, стотици волове, стада овце, тъй че и 5 стотинки да дава кило то пакъ му сѣ кяръ. Като вѣченъ подръчникъ, Гиговъ си спечали голѣми душмани, които на всѣка стѣпка иматъ намѣрение да го окаятъ и му зачертатъ търговската фирма. Случайтъ се прѣдставя и неприятелитѣ захващатъ своитѣ атаки. Въ началото на мѣсець Септемврий 1897 год. безъ знанието на Гигова неговитѣ слуги вкарали въ воденицата близо до градската салхана нѣколко вола, отъ които всѣка вечеръ, когато спи господаря имъ, тѣ колили по единъ, два въ салханата. Дерменджията, който тоже станалъ неприятелъ, убоялъ се да го не искажатъ, съобщава на администрацията, че Гиговитѣ слуги държали въ неговата воденица волове, които ги колили когато спялъ Господъ. Окол. началникъ Бановъ за да напакости на Гигова, съ цѣль отрядъ конни стражари, часа 2 по полунощъ блокира салханата и хваща неговитѣ касапи на мѣстопрѣстѣпление, които били вече заклали единъ волъ, а втория билъ само свързанъ. Окол. началникъ отъ лични омрази съставя актъ противъ Гиговъ, когато вдигналъ отъ лѣгло за да го изслѣдва, снима полицейско дознание направи го въпросъ источенъ, за да чуе мало и голѣмо, че ужъ, Гиговъ билъ криелъ и освѣнъ това прѣпраща прѣписката въ прокурорството, отъ гдѣто иска неговото наказание, макаръ бай Георги да не е виновенъ въ нищо по случая.

3) Селскитѣ кметове и тѣ търсятъ случай да искажатъ своята ненавистъ къмъ нашия почитенъ търговецъ и съгражданинъ Георги Хр. Гиговъ, който поради голѣмата търговия съ добитъкъ е извѣстенъ не само въ княжеството, но и цѣлата Турция. Ето и случайтъ:

а) Пръв 1898 год. бай Георгиевѣтѣ джелени купили отъ нѣкой села около 400 агнета, които докарал за коление въ гр. Сливенъ. Михайловскій сел. общ. кметъ, неизвѣстно по какви съображения съ помощта на нѣколко души селяни (падары и старей), слѣдъ два дневно търсене въпроситѣ агнета, обадил — наклѣвитѣ Гигова прѣдъ околийскій началникъ, който распратилъ на всѣкъдѣ стражари, които намѣрили че агнетата отъ два дни били поставени въ избата на новостроящата се Окр. първокласна болница. Слугитѣ на бай Георги, като знаятъ, че зданието се строи отъ *господара* имъ, въ добръ счели да поставятъ агнетата на нѣколко дни яслово угояване, въ избата на болницата вмѣсто да ги каратъ въ обора си и за всичко туй полицията дава Гиговъ подъ сѣдъ, когато въ сѣщностъ той каберъ нѣмо по тая работа; б) Да не нарочатъ чловѣка, всѣкой вика върху му безъ да има той вина. Бай Георги като повнатъ крупенъ търговецъ на едро, извѣстенъ по своята ефтеностъ даже и харизма, минавайки единъ день пръвъ 1898 год. пръвъ Кашла-Кьой, Ямболска околия, 50 души селяни земледѣлци молили го да имъ продаде по единъ чифтъ млади волове, съ по ефтина цѣна и на почикъ. По наследство, Гиговъ има тая чѣрта, че обича да прави благодарения на сиромаситѣ, за това имайки прѣдъ видъ че полскитѣ работи захващатъ, за да не пострадатъ интереситѣ на бѣднитѣ Кашла-Кьойци, дава заповѣдъ и подиръ нѣколко дена докарва въ селото около 70 чифта волове отъ които 44 души си избрали по единъ чифтъ волове. Дѣйствително Гиговъ дава заповѣдъ, но самъ не видѣлъ, нито пъкъ знае, братъ му Стефанъ какви волове е закаралъ. Той само едно знае, че е прибралъ стойността за 44 чифта волове. На хората устата не сж чувалъ да сж запущатъ, ето ти че се прѣскаатъ нѣкой лъжливи слухове, по продажбата на тия волове, общинскій кметъ Парушевъ, повѣрвалъ на лъжата, съставилъ актъ, окол. началникъ произвежда дознание и прѣпраща прѣписката въ прокурорството. Въ прѣписката сжестествува единъ общинскій протоколъ № 25 отъ 19 Декември 1898 год. въ когото е казано: да се помоли г. Сливинскій окр. управителъ да благоволитъ и направи по трѣбното распорѣждане да прѣдстави настоящий протоколъ въ почит. М-ство на Т-та и 3-то прѣдъ което да ходатъ

тайствува: 1) за снабдяването жителитѣ отъ с. Кашла-Кьой съ свидѣтелство за купенитѣ имъ 44 чифта волове отъ Сливинскій жителъ Гиговъ, 2) да распорѣди за прѣдаването Гиговъ подъ сѣдъ, за да може да се въдвори между населението увѣрение, че правителството еднакво прилага законитѣ спрямо богати и сиромаси. Намъ ни се струва, че по тоя случай Горги Гиговъ е билъ подвѣденъ отъ свойтѣ и той неволно е вземалъ паритѣ за воловетѣ безъ да знае да ли сж тѣ отъ тамазлъка му (сюрійтѣ).

4) Гиговъ, пъкъ трѣнъ въ очигъ на Сливен. град. кметъ, който основайки се на приказа си № 196 отъ 15 Юлий и надъханъ отъ касанитѣ, прави распорѣждане да се поставятъ на 15 дена карантина, 75 овце, които Гиговъ джелени събралъ билъ и докаралъ за коление, подъ прѣдлогъ, че били докарани отъ неизвѣстно мѣстожителство. Власътъ поискала отъ Гиговъ оправдателни документи и той на първо врѣме имъ прѣдставилъ едно свидѣтелство, издадено отъ Ичерианскіи общинскіи писаръ, обаче подиръ два дена, като се завръща кмета, който въ това врѣме билъ въ Котелъ научелъ се за стореното, веднага рапортира, че свидѣтелството № X издадено на Гиговъ да се счита не валидно, тъй като е издадено съ злонамерна цѣль. Окол. началникъ повика Гиговъ и му прѣдлага да достави ново и вѣрно свидѣтелство, защото Ичерианското се указало фалшиво. Бай Георги макаръ и да не е виновенъ въ тоя случай, обаче чловѣка му го е повелъ и той по неволя се адресира на Есерлийскіи и Драгаденевскитѣ общин. кметове, да имъ се моли срѣщу голѣми облаги да му издадѣтъ свидѣтелство, че е купилъ отъ общинатѣ имъ въпроснитѣ 75 овце. Вмѣсто да удовлетвори желанието на Гигова и двата кметове официално съобщаватъ на властта за случившето се за да се вземе нужното распорѣждане. Окол. началникъ, произвежда дознание и прѣписката прѣпраща въ прокурорството.

5) Гиговъ се прѣслѣдва и въ г. Ямболъ. Пръвъ настоящето лѣто, единъ четвъртъкъ денъ, Ямболскитѣ касани за майтапъ казали на стражара, стоящъ въ скотобойната да прибира билетитѣ, че днесъ за тайнъ подрячка Гиговъ ще заколи два вола безъ билетъ. Стражара отъ голѣма злоба къмъ Гиговъ, че ималъ добра търговия не допусналъ да се заколатъ воловетѣ догдѣтѣ нему

се прѣдставятъ билетитѣ. Тукъ билетъ, тамъ билетъ, у тогосъ сж, у оногосъ сж, догдѣ най послѣ дожда гарнизонната комисия и сварва, че воловетѣ били още незаклани. Най послѣ указало се, че тѣ били у Стефана, за когото пратили единъ стражаръ. Ето ти че Стефанъ дожда, прѣдъ комисията съ заканване далъ билетитѣ стражару и воловетѣ насмалко щели да бѣдѣтъ заклани, ако опитното око на стражара не съгледало, че на билетитѣ съ сино мастило било написано „изнесенъ за Цариградъ“. За случката окол. началникъ съставя актъ, произвежда дознание, прѣписката прѣпраща въ прокурорството, което както казватъ поискало отъ Гиговъ да дадеъ объяснение, какъ е възможно воловетѣ да се закаратъ въ Цариградъ, а да се колатъ въ Ямболъ.

6) Началника на Ямболската Баронъ-Хиршова гара и той е гонителъ на Георги Хр. Гиговъ. На 20 Октомври м. г. Сливен. окр. ветерн. лѣкаръ е прѣгледалъ и освидѣтелствувалъ и издалъ на Гиговъ свидѣтелство за изностъ на 13 вола, прѣдзначени за Цариградъ. Гиговъ далъ заповѣдъ прѣгледайтѣ волове, подиръ денъ два да се товарятъ въ Ямболъ, а той самъ отпашалъ да ги чака въ Търново-Сейменъ. На 22 сжцаго, слугитѣ които Гиговъ отъ години държалъ отъ които вѣчно се оплаквалъ, че съ тѣхната непослушностъ, вироглавщина той много пжти билъ излаганъ на критика, откаралъ, както казватъ хората за гарата 8 вола вмѣсто 13. Нѣкой за джонабетликъ, съобщилъ на началника на гарата, че Гиговитѣ 8 вола родили други 5 и началника счалъ това явление за курьозно, затова не захснѣлъ да го съобщи на окол. началникъ. Който погледналъ друго яче на въпроса, распорѣдилъ да се откаче вагона, извадилъ воловетѣ, арестувалъ съпровождачитѣ (синѣтъ на Гиговъ) и съ телеграма № 13817 съобщава въ Сливенъ за свѣденіе.

Какво се върши въ селото ни?

Не стигатъ само лошитѣ неплодородни години и лошото съсипателно управление, ами сж потрѣбни и отъ други родъ съсипий. Объяснениетъ имъ накратко и показване трудността да се освободи селото отъ тая грозеща язва, ще бѣде прѣдметъ на настоящитѣ редове. Нашето село е доста извѣстно — едно, като по голѣмо околийско село и друго минава за по богато. Но всички-

тѣ хора (селяни), разбира се не сж такава, а само нѣколцина се славятъ по своето богатство. И въ рѣцѣтъ на тия само нѣколко богаташи (думбели), е прѣдоставено цѣлото село. Тѣ, съ своето положение и сила, сж увѣрзали населението майсторски — економически, на и духовно, тъй, че нищо не става, безъ тѣхно знание, съгласие и не по тѣхната диктовка. Това увѣрзване на хората е благодарение невежството селско и положението на горнитѣ, като крѣчмари (селски лѣхвари). Притегляването по лози начинъ ги прави, щото да палятъ и гасятъ селото и все тѣ да печелятъ. Всичкитѣ, управляющи общинскитѣ работи, както училищнитѣ и църковни настоятели, сж хора отъ тая категория. Тѣвъ вълци въ човѣшко облѣкло, какви мръсени дѣла не вършатъ и не сж вършили! Гдѣто не може да достигне бакалското влияние, започва общинското и най послѣ църковното. Не стига, гдѣто тѣ се явяватъ, както неизводителни хора, върху гърба на чифтията изцѣло паразити, ами и безобразията, що вършатъ, ги обезличаватъ съвършено, като чловѣци Нѣщо, което струва единъ грошъ, се дава, отъ тѣхъ за два. Това е за, когато си плащашъ отъ джоба, ами ако захванешъ вземанието на вѣресия, то знай че вѣчно ще плащашъ. Всичко туй ще бѣде, като резултатъ отъ доброто записване и голѣма лихва. Но ще попита нѣкой това ли е особено, когато го има въ повечето села, да не кажъ всѣкъдѣ? но ето и него! Нѣколко души, въ това число и нѣкой отъ горнитѣ, съставляющи и една компания, се наговарятъ, обикновено вечерно (празднично) врѣме, да се събератъ и голѣятъ въ нѣкой крѣчма. Прѣди да захванатъ пиението, тѣ сж си опрѣдѣлили на кого ще да опразнюватъ кесията. И най напѣдъ него черпятъ, до тогавъ, доклѣ захванатъ языка му мѣчно да се движи, да се поканва, съ една дума — слѣдъ това се поканва напоения да имъ отпустне самоволно, разбира се, за пръвъ пжтъ, едно опрѣдѣлено количество вино или рикия. Най често той, въ тозъ степенъ, се съгласява и отпуска, но ако се случи обратното, тогава тѣ насилствено, по единъ трагедие-комиченъ начинъ, го заставятъ да обещае и порѣча още тогава извѣстно количество питие. Трѣбва чловѣкъ самъ да е зрителъ на такава една сцена, та да виде колко е трагедие-комично. Комичностъ та се състои въ обрядитѣ, клананиятѣ

ПОДЛИСТНИКЪ

Борба за животъ.

(Продължение отъ брой 39.)

Жестоката е борбата на орача за хлѣба, борбата за сжществуванието му! Той трѣбва да се бори съ видими и невидими твари; съ душевни и бездушни тѣла; съ растения и животни. Животинчето филоксера, невидимо съ просто око, крие се дълбоко въ земята и изяжда лозовитѣ коренчета; гжбичката переноспорасъ сипва листата ѝ; плѣсеньта плодѣтъ ѝ — и съ всичкитѣ тия макаръ и невидими той трѣбва да се бори! Хищницитѣ: вълкѣтъ, лисицата и мечката; крадцитѣ: язовецъ, орелъ, сврака, врана и др. — то и съ тѣхъ води той борба, тъй като тѣ на всѣка крачка гледатъ да откраднатъ хлѣбѣтъ му.

Наистина, ти чловѣче, изнамерилъ за тѣзи крадци оржхието — пушката, свинеца и ножа, нъ защо не ги дадешъ на орача да запази съ нихъ имотѣтъ си? Това изобретение е за хищницитѣ, за крадцитѣ, защо тогава, чловѣче, го не дадешъ на орача? А, да, сещамъ се, то е само за усмиряване чловѣка, за негово наказване, та ето защо го не даватъ орачу!..... Нъ тъй като го е прѣдзначено за

крадцитѣ животни, то защо да не може да се приложи и за крадцитѣ — чловѣци? И ти, чловѣче, който имашъ разумъ въ главата си; ти отне оржхието отъ орача, лишавашъ го отъ възможността да може да защити имотѣтъ си отъ хищницитѣ. Съ красиво наречени фрази ти го убеждавашъ въ това, какво че това що той мисли за вредно е ползвено; че това що е чърно е бѣло. Убеждавашъ го ти, нъ той вижда, вижда той вредата що му нанасатъ хищницитѣ и като му не даватъ оржхието, то той да си защити хлѣбѣтъ бори се съ юмруци, ногтѣ и най-послѣ съ кривака.....!

Колкото борбата за животъ на орача е силна съ растителния, невидимия, пернатия и четвероногия миръ, толкова по усилена е тя съ двоногия —чловѣка! Съ другитѣ чловѣкѣтъ —орачѣтъ има възможностъ да се бори, макаръ че му не даватъ пушката, нъ той има юмрукъ, има кривакъ! Хищницитѣ дивятъ, Богъ ги е надарилъ съ страхъ, та често бѣгатъ и само отъ едно повикване, а двоногия хищникъ се не бои нито отъ вѣтъ, нито отъ кривакъ, нито отъ пушка, нито го е срамъ нито пъкъ грѣхъ!..... Ето защо тази борба е още по-свирепа.

Бори се орача да нахрани не са-

мо своето единствено гърло, нъ покрай него чакатъ още петнайсетъ домашни: влезне ли въ къщи, тѣ го заобикалятъ и запичаватъ: „дай ми хлѣбецъ“, „купи ми царвулки“, „вземи ми шапка“ и пр; излезне ли на двора прѣграждатъ му пжтя овцитѣ, кокошки, гъски, а кучето само се гатане между краката му, воловитѣ вдигатъ глави прѣвъ плѣтътъ на градежѣтъ и рѣвѣтъ —всичко иска храна; излезне ли на улицата прѣпичватъ му пжтя: кмета съ бирника, присава, лихвари и пр. и пр. —искатъ да продадѣтъ къщата му за пари.....! Да, събиратъ тѣ пари, защото трѣбватъ за мѣсечнитѣ айлакчий; а пъкъ тѣ Богъ ги е напорилъ — министри, секретари, архивари, офицери, старши, стражари, кядии, пристави, агенти, прокурори, старши писари, младши писари и пр. и пр. още сганъ, която само очаква края на мѣсеца! Работи орача, работи за да храни и тѣхъ. Между тѣхъ и орача си заведе борба, борба за животъ, борба за хлѣба! Отказва той вече да ги храни, тъй като нищо не му помагатъ; иска той да се понамали числото имъ, да намали айлака имъ за да може по-добрѣ да храни и тѣхъ и себѣ си, нъ не даватъ синковцитѣ: Хлѣбѣтъ е въ ржката имъ и тѣ го не испущатъ, а водятъ борба, борба

за хлѣба, борба за сжществувание. Искатъ тѣ синковцитѣ не само сега да сж добрѣ, а се стрѣматъ да усигорѣтъ бѣдѣщето на потомството си. Ехъ, не тъй лесно се испуща топлото лѣгло и бѣлото кравайче; не тъй лесно се оставя хубавата топла канцеларийка; не тъй скоро се забравятъ бѣлитѣ левчета и жълти напалеончета, носени съ торбата; не тъй лесно се хвърлятъ сукненитѣ дрѣхы, златния погонъ, лѣскавия пулъ и трицвѣтната лента; не тъй лесно се купува копринена рокля, бѣли перчатки, перната капелина; не тъй лесно се намира безплатенъ слуга. Всичко това не се тъй лесно прѣжелява, ето защо се води борба, борба за животъ, борба за сжществувание!..... И тази борба се води между чловѣци, между прости и учени, между сиромаси и богати, между слаби и силни. Орача като простъ и бѣденъ, нѣма никаква възможностъ да се бори, а послѣднитѣ държатъ всички по рано помѣнати срѣдства за господаруване надъ чловѣкѣтъ.

Нещастний сиромасъ, за него мѣсто нѣма вече на земята, за него: прихдитѣ и частъ отъ имотитѣ му взема държавата; къщата —лихваритѣ и навитѣ —продава пристава за дългъ къмъ касата. Да, всички възможни срѣдства

на компанистичитѣ около жертвата, а трагичността — въ жалкото положение на пияния. Така, да се голѣе за смѣтка на одного се протакатъ обикновено до сутринята. Ако се помъчи пияния, подканенъ отъ добросъвестенъ приятелъ или роднина, да си отиде, като си избѣгне, бива стиганъ на пѣтя, прѣбиванъ и оставанъ полумъртавъ. Случвало се е, щото единъ такъвъ гуляй (огучение) да коштува цѣло разсипване на чифцията. Може нѣкой да се зачуди какъ тѣй всички да пиятъ, а на бакалския тефтеръ да фигурира само името на одного. Много лесно това ще си обясни, като си прѣдстави, какви безъ изборни сж въ срѣдствата за печала, нашитѣ бакали и какво е нашето правосъдие. Ако пострадавший не приема направения борчъ, въпроса бива слаганъ прѣдъ сѣдната и за свидѣтели се викатъ самитѣ негови разсипници. При такива условия, разбира се, кой ще изгуби? Но азъ се спустнахъ въ подробности, за което нѣщо се искатъ сума коли и мастило. Нека се ограничаваме въ по очибующитѣ нѣща. Нашитѣ бакали сж и прѣкрасни лихвари. Обикновения процентъ е 25, 35, и 75 и повече. Чудесно любопитенъ случай е, гдѣто заради 3 шеника пшеница за 6 мѣсеца, лихваря иска количество то удвоено!! Но нашитѣ лихвари иматъ и едно благородно качество — оставятъ секвестрирани имотъ да го ржководи първий му стопанинъ, като плаща, що искара почти двойно! Понѣкога единъ и сжщъ борчъ, благодарение на условията, може да бѣде исплащанъ и повторно. Такъвъ единъ случай имаше и когато платеца взе да протестира, му се отговори съ бой и арестъ. Но може ли да бѣде и иначе, когато тѣвъ, що обвиняватъ сж самата властъ? Нѣка видимъ и служението на тия хора съ общината. Случва се, че длъжника на селския сѣдникъ (лихваръ, кръчмаръ) по една или друга причина да непадне; значи да се има рискъ за изгубване паритѣ му. Колко хитро, въ случая, ще постѣни и постѣиватъ! Тѣ намиратъ на длъжника работа въ общината и послѣ се прибира направо неговий изработенъ трудъ. Ако пъкъ той длъжника е ималъ нѣкой зѣмание, даване съ общината, вмѣсто да пазятъ интереситѣ на общината, общинаритѣ му казватъ да заведе искъ и му го заплащатъ, та пакъ си взематъ паритѣ. Ако се произведе нѣкой тръгъ, то той става по домашно му образу. Сжщитѣ

грабежи ставатъ и съ имотитѣ на църквата. Приказваше се, че за една година за прѣчистяване на хората, отъ дюкенътъ на единия членъ отъ църковното настоятелство е взето за 80 лева вино и брашно!!

Мисля, че ще бѣждатъ освѣтлени читателитѣ по опасността на това зло, ако се посоче какъ е въ невъзможность и да се помогне. Ако нѣкой си издигне гласа противъ тѣзи мръсотии, той бива или битъ или му се изгаря къщата. Сжщо и училището не може да помогне, при все че въ учителитѣ има желание за работение. Какво ще ти прави желанието, когато тѣхнитѣ прѣми началници сж хора отъ такъва категория. Отваряне вечерно училище е отнимане клиентитѣ на бакалина — училищнитѣ настоятели. Говорението противъ пѣкъ пиянството или лихварството ще бѣде бодване съ ножъ право въ сърдцето на настоятеля. Но тозъ послѣдния има властъ надъ учителитѣ и ако не прѣвъ годината, то на края ще бѣде, когато тѣ ще бѣждатъ испратени безвъзвратно.

Както виждате, драги читатели, това е ужасно зло за поминѣка на тѣзи и безъ туй съсипани данъкоплатци. Не сж, казвамъ достатъчни, толкова тежкитѣ и непоносимо справедливи данѣци съ които се товари чифцията български, ами да се явяватъ и други пакѣща на съсипване. Злото е ужасно, ще повтори, защото едно е пустнало дълбоки корени и второ е мжчно неговото излечение. Длъжностъ е слѣдователно на всеѣки съчувствующъ ни Българскій земеделецъ да се позамисли върху срѣдствата за прѣмахване и дѣйствува за прилаганieto имъ. Т. Д.

ХІ Обикновено Народно Събрание

П р о ш е н и е

(Продължение отъ брой 39).

Господа Народни Прѣдставители,

Само обществени кредитни учреждения, цѣльта и назначението на които да е много по друга отъ ония на частнитѣ кредитори, могатъ да бѣждатъ ползвани въ случая, можатъ да подобрятъ нашето неосно положение.

Нуждата отъ такива учреждения се е почувствувала още прѣди 40—50 години, когато Митхадъ Паша замисли и основа първитѣ Градски Каси въ Дунавския вилаетъ, отъ които порастнаха сегашнитѣ земеделски каси, интереситѣ на които и до днесъ не сж поставени на онова положение, което тѣ заслужаватъ.

Само земеделската каса, слѣдователно, единствената и главна цѣль на която е: *доставяне етими и леснодостъп-*

пенъ кредитъ на земеделцитѣ за подобрене земеделството и подобряване материалното имъ благосъстояние, може да принесе оная полза, която се очаква отъ единъ истински земеделски кредитъ, да удовлетвори ония нужди, които сж притиснали толкова назадъ останалото у насъ земеделци и да повдигне материалното, па и морално даже, благосъстояние на толкова ниско изпадналитѣ земеделци, а съ това даже и благосъстоянието на Държавата, стига да ѝ се даде оная гаранция, която изисква естествия и леснодостъпенъ кредитъ.

И дѣйствително, само земеделската каса, въ стрѣмленieto си къмъ тази благородна цѣль, съзнавайки причинитѣ, които сж ни довели до това отчаяно положение и вървайки твърдо въ нашия трудъ и потъ, може да ни даде мощната си подкрѣпа прѣвъ тия усилни години.

Ако не бѣше земеделската каса да ни помогне съ своя етими кредитъ, за да се отървемъ отъ нѣкой нетърпеливи и алчни лихвари и да прѣживѣемъ прѣвъ тия гладни години, до сега ни слѣда отъ нѣкакво дребно земеделско състояние нѣмаше да остане; нашата работна земя до педя щѣше да прѣмине въ ржцѣтъ на разни лихвари и зеленичари, както е и прѣминала вече една значителна частъ.

Ако и слѣдъ това е останало още нѣщо въ ржцѣтъ ни и ако не сме още окончателно съсипани, има да благодаримъ само на земеделската каса, услугитѣ и благодаренията на която не само високо цѣнимъ и признаваме, но би били найчестливи, ако тѣ още дълго-дълго врѣме се просторахъ върху насъ. За голѣмо наше немание обаче, обстоятелствата, които въ началото изложихме, не можиха да не укажатъ и тукъ своето злосторно влияние и толкова силно расклатихъ вървата на това благотѣлно учреждение въ нашата платежна способностъ, щото, ако не бѣше Държавата да ни гарантира заемитѣ за сѣме и прѣхрана прѣвъ 1899 година, не само щѣхме да измръмъ отъ гладъ и ни и добитѣцѣтъ ни, но нѣмаше да хвърлятъ ни едно арѣнце въ земята, та слѣдующата година и гладътъ щѣше да бѣде неминуемъ и Държавата щѣше да си омие ржцѣтъ отъ десетѣка.

И кой би билъ справедливъ, ако въ случая обвини Касата въ отклонение отъ цѣльта и назначението ѝ, когато капитала ѝ се ислага на толкова явна опасностъ, кредита ѝ, при тия условия, има сжщински изгледъ на благоудѣяние, а ний и законитѣ, я третираме като обикновенъ лихваръ. Кой ще откаже, че причинитѣ, които убиха или поне оскѣпиха до неимовѣрность, кредита ни прѣдъ лихваритѣ, не сжществуватъ и за Касата, даже въ много по застрашителенъ размѣръ.

Една частна кредитна къща или дружество, прѣди да отпусне нѣкакъвъ заемъ, чрѣвъ своитѣ многочислени агенти, ще изучи най внимателно моралното и материално състояние на длъжника и само по размѣра на това състояние, ще опрѣдѣли размѣра на заема, на лихвитѣ и на срокътъ, въ зависимостъ отъ рискътъ на когото излага капитала си.

Единъ обикновенъ лихваръ, каквито ги е наспорилъ Господъ съ хиляди, ще да

е гостува въ нѣколко пѣти въ домоветѣ ни, ще та е излѣлъ по нѣколко прасета, агнета, кокошки и пр., ще та е възпозналъ цѣлото ни сѣмейство, ще та е прѣвѣрилъ на самото мѣсто и распиталъ сума познания за истинското ни морално и материално състояние и за всичкитѣ ни дългове при други кредитори, ще та е изучилъ най внимателно маршрута на бирника и нужда ни отъ пари, и ще та ни е въртѣлъ по нѣколко дни и седмици, за да не испусне изъ видъ ни едно обстоятелство при опрѣдѣленieto условията на заема, размѣра и лихвитѣ и сроковетѣ и то не вече въ зависимостъ отъ рискътъ, когото прави, а отъ случая, който му се попадналъ, па тогава чакъ се е рѣшилъ да даде нѣкакъвъ заемъ, подъ такива условия, щото никога да не можемъ му отплати доброто що ни е направилъ.

А земеделската каса, чиновницитѣ въ която, може би, за прѣвъ пѣтъ въ живота си виждатъ взаимоскителъ, само срѣщу едно машинално написване отъ кмета и писара думата „да“ на въпроситѣ: *честенъ, нестѣливъ и редовенъ ли е въ платежитѣ си взаимоскителъ и срѣщу едно повѣрхностно извличане отъ емлячнитѣ регистри имотно-то му състояние, отпуска заеми на всички еднакво, при еднакви условия и съ еднакъвъ процентъ, като че ли всичкитѣ ѝ клиенти иматъ еднакви нужди, еднакво морално и материално състояние.*

Да ли записанитѣ по емлячнитѣ книги имоти на името на взаимоскителъ и поржчителитѣ му, сж тѣхна собственостъ (тия книги изобразяватъ само данъкоплатцитѣ, но не всеѣкого и собственицитѣ), да ли струватъ толкова, колкото сж оцѣнени въ началото да данѣчния периодъ или, вслѣдствие немарливо гледане и обработване, сж обезцѣнени; да ли не сж секвестрирани и продадени вече нѣкой отъ тѣхъ, чрѣвъ публиченъ или по другъ нѣкой начинъ, каквито твърдѣтъ често се срѣщатъ и пр. и пр. сж обстоятелства, които, или твърдѣ малко интересуватъ кмета и писара или и тѣ сами не ги знаятъ, ако сж новаци, а касата нѣма възможность да ги изучи, макаръ че отъ това само зависи опрѣдѣленieto размѣра на заема.

Да се обвиняватъ въ случая кмета и писара въ недобросъвестно изпълнение задълженията си къмъ касата, като единствени нейни агенти и сkontoва комисия въ селото, би било несправедливо, щомъ се знае съ каква работа тѣ сж прѣтрупани, колко често се промѣняватъ у насъ, колко малко врѣме имъ остава да изучатъ дѣйствующитѣ въ страната закони и да се запознаятъ съ най елементарнитѣ права по опрѣдѣленieto кредита и най послѣ, колко често тѣ сж принудени да напишатъ най голѣмото „да“ на най нечестния човѣкъ, или защото имъ е услужилъ въ пѣщо или защото такъвъ човѣкъ е най способенъ да тикне по една главия въ плѣвницитѣ имъ.

И дѣйствително, кому би могли кмета и писара по напрѣдъ да угодятъ, кои закони по напрѣдъ да изучатъ, когато всички и отъ всекъдѣ, като почнетъ отъ най малкия до най голѣмия, все къмъ кмета се обръщатъ и все отъ кмета искатъ. Отъ администрация, отъ просвѣщение, отъ правосъдие, отъ финансии, отъ тръговия и земеделци, отъ пѣтища и съобщения, отъ войска, отъ духовенство, отъ окръжни съвѣти, отъ обществени и благотворителни учреждения, на дори и частни лица, всички, ама всички безъ изключение, запознати, може би, само съ законитѣ по своето вѣдожество или специалность, все къмъ общинатата се обръщатъ, един прѣдлагатъ, други прѣдписватъ, трети заповѣдватъ, четвърти молятъ и все на законо основание, а кмета и писара, толкова добръ подготвени и тѣй сжко платени, трѣбва всички закони да знаятъ и всичко съ умѣние и тактъ да изпълняватъ, защото инакъ, Околийския Началникъ нѣма да закъсѣе съ приложението на чл. 73 отъ закона за селскитѣ общини.

Щастливи кметове и писари ще рече нѣкой, а още по щастливо изпълнение на закони, ще отговоримъ ний.

Възъ това и отговаря и земеделската каса, не само ги е натоварила съ изпълнението на закона ѝ, но имъ е дала собствена инициатива за изучаване тънкитѣ и маловажни на гледъ потребни на кредита, като сkontoва комисия, приспособленieto имъ при опрѣдѣленieto размѣра на заема и записване интереситѣ ѝ. Ще прокопса.

Не стига само туй. Има и недобросъвестни длъжници, единъ отъ които записватъ ктрху си по емлячнитѣ книги чужди или държатъ запасни отдавна продадени имоти, съ цѣль да измамятъ кмета и касата при отпусканieto заема, други, по разни начини, заобикалятъ закона и отчуждаватъ имотитѣ си чрѣвъ домашни продавателни актове или сждебни рѣшения по мимо касата, трети, подкурисани отъ лихваритѣ, надаватъ фактивни записи на роднини и приятели, та ко-

сж въ ржцѣтъ имъ и тѣ на всекъдѣ прѣтискатъ орача! Отнематъ тѣ синоветѣ на сиромаситѣ, затварятъ ги въ казармата; отнематъ оржиято отъ сиромаситѣ, даватъ го на войската, която е строго дисциплинирана; отнематъ тѣ отъ него училищата, за да не може той да учи дѣцата си, които лѣсно ще могатъ да намѣрятъ кражбата имъ; отнематъ тѣ печата, който бързо носи и распространява тѣхнитѣ злоупотрѣбления!!... Щомъ орачѣтъ произдигне гласътъ си, щомъ поиска да му се помогне, щомъ се докосне до тѣхната черга веднага изваждатъ на прѣде му пушката....!

Щомъ види, че земеделцитѣ, започнали да се сдружаватъ и задружно да работятъ, изваждатъ на прѣде му участъци, кампаци и пр. Вземне ли негдѣ да се събира събрание земеделско, то тѣ пакъ бързо го растурватъ....! Да, въ сжщото това врѣме, когато земеделцитѣ се гонятъ, биятъ и третираатъ, то въ сжщото това врѣме бирникътъ ходи изъ село, продава котли и черги за да имъ вземе мѣсечната заплата....!

Не е ли борба за животъ разнитѣ партизански движения?

Не е ли борба за животъ разнитѣ катастрофи станали прѣвъ тази годъ?

Не е ли борба за животъ избиванieto на простякитѣ по изборитѣ?

Не е ли борба за животъ налагане военното положение въ половината България?

Не е ли борба за животъ прѣкръстванieto „шпиона“ въ „ревизори“?

Не е ли борба за животъ врѣменни наредби по печата?

Не е ли борба за животъ растурване и попречване за земеделскій конгресъ?

Не е ли борба за животъ тероризиранието и мжчение селянитѣ по участъцитѣ?

Не е ли борба за животъ затварянието въ затворитѣ и екстерниранието по-виднитѣ селски младежи?

Да, всичко това е борба за животъ, борба за хлѣба, борба за запазване топлото мѣсто....! Ахъ ти, човѣче, ти направи прогресъ въ това отношение! До като ти приспособявашъ: управления, закони, полиция, кампикъ, участъкъ, пушка и ножъ, военное положение; до като отъ гърбътъ на земеделеца се свличатъ въ форма на данѣкъ нѣколко милиона левчета за мѣсечни заплати; до като той немилостиво се третира и безбожно товари съ десѣтъкъ и петдѣсятъкъ, до тогава ще се води още по жестока борба!....!

Тѣй като на орача не му позволяватъ да издигне гласътъ си, то той не остава нищо друго освѣнъ да запѣе:

Ахъ, години, години, усилни години
Редомъ ли сте дошли, или салъ до мене?
Косте рѣдомъ дошли, добръ сте ми дошли
Коли салъ до мене, пусти сте остана.....!

Не, орачо, това не трѣбва да те отчайва, започната борба не бива да оставашъ. Върви и ще спечелишъ: правото всеѣкого тържествува! А пъкъ ти човѣче, засрами се, засрами се отъ себе си, отъ съвѣстѣта си. Ти, който имашъ претенция за ученъ човѣкъ, ти който искашъ да управлявашъ орача, не те ли е срамъ, не те ли е грѣхъ, помисли, че тогава когото искашъ да трѣтирашъ е сжко като човѣкъ, и въ неговитѣ гърди бие сърдце и тече кръвъ като твоята. Ти трѣбва да се засрамишъ! Инкъ побѣдата е на орача!

Орачо, ти си каленъ въ водение борба за живота си, води ѝ и съ другитѣ! Тази борба е най-трудната, но побѣдата клони на твоя страна....! Прочие напрѣдъ....! Ржката, която държи оралото ще въстѣржествува.....!

Цони.

гато касата потърси описаните при отпускането взема имоти или ги намира въ чуждо владение или ще срещне кредитори съ много по голямо вземане от нейното.

Преди тази перспектива, не само до върхото на касата въ нашата платежна способност трябва да се расклати, но би трябвало съвършено да ни откаже всякакъв кредит и да се позамисли сериозно върху начина за запазване капитала си, защото, ако все тъй отива работата, не ще бъде далеч денят, когато пълният капитал, съ толкова жъки и пръв половин въкъ капка по капка събиратъ, ще остане само на книга написанъ.

Вий ще бъдете принудени, от тия мѣста, на които сега сѣдите, да натоварите държавния бюджетъ съ една сума по голяма отъ 70—80 милиона, за изплащане дълговетъ на земледѣлските каси и повръщане вложенитъ въ тѣхъ частни капиталы, защото и единитъ и другитъ сж гарантирани отъ Държавата, а ний пакъ ще почнемъ да търсимъ евтинъ и лесно-достъпен кредитъ у лихваритъ, за да подобримъ земледѣлието. (Слѣдва).

ХРОНИКА

Понеже слѣдъ няколко броя и вѣстника ни навършва II-а си годишнина и понеже смѣтатъ трѣбва да се приключатъ за нея година, то поканватъ се агентитъ ни г. Александър Н. Йончевъ и г. Иванъ Диковъ да се явятъ въ редакцията най късно до 25 т. м. и урванатъ смѣтатъ си по даденитъ имъ нощи.

Стачка по трамвайтѣ въ София.

На 5 т. м. стана въ насъ първа стачка на работницитъ по трамвайтѣ. Причината за стачката сж произвели вслѣствие недоволството възнаграждение на работницитъ. Около 80 души онеправдани работници отказватъ да заематъ мѣстата си, вслѣствие което се прѣустанови движението подиръ обѣдъ на 5. Дирекцията на трамвайтѣ намира новъ персоналъ подготвенъ по отрано въ работата при движението на трамвайтѣ и на 6 движението бѣ започнало, обаче слѣдъ обѣдъ се събрахъ недоволнитъ работници на митингъ, каждо искаваха своето недоволение. При свършването на митинга се разнесе вѣстията, че единъ трамвай стазилъ едно осемъ годишно момиче. Тѣгава се наостри хъ противъ трамвайтѣ не само тѣзи които прѣдизвикаха митинга, но и болшинството отъ присѣствующитъ, които съ камани испочупиха прозорцитъ. Дойде на помощъ полицията, обаче указа се слаба да прѣсне настроената публика, за това се поиска на помощъ войска. Единъ ескадронъ кавалерия успи да распрѣсне публиката, а трамвайтѣ съ голѣмъ вортъ се промѣнаха въ станцията си. Привечеръ се събра едно извънредно голѣмо множество около трамвайната станция и съ грамогласнитъ викания „горѣ и долу“ въ страхъ на директора на трамвайтѣ. Дожажда пѣлата полиция и се помжчи да распрѣсни находящитъ се съ голи шапки, обаче въмѣсто това, публиката при много раменни и отъ двѣтѣхъ страни пропѣди джан-дармерията. Явява се единъ ескадронъ на помощъ, обаче офицера, който командуваше бѣ много слабъ и не познаваше своитъ обязанности, нѣщо което пакосчитатъ забѣлѣваха и се хвърлиха прѣвъ окосидата и започватъ да чупятъ кому каквото се случи. Нанесена е поврѣда за около 7000—8000 лева. Не кадриността на офицера направи Софийския градоначалникъ да излезе извъ търпение, който поиска нова помощъ. Пристигна единъ полкъ кавалерия и единъ полкъ пѣхота, които едва до 11 ч. вечерята възвораха редъ. Казаха ни, че офицера билъ веднага арестуванъ. Ранени и кентувани много, убито само едно 8 годишно момиче.

Както е извѣстно за съюзентъ годишенъ празникъ на земледѣлскитъ съюзъ, се опрѣдѣли въ II-й земледѣлски конгресъ денятъ 1-й Септемврий „Св. Симеонъ стѣлпникъ“ — въ който денъ земледѣлцитъ прѣвъ пхтъ почватъ есеннитъ сѣитби. По поводъ на това, пишатъ ни отъ много дружби на разнитъ краища на България, че се приготвявали дѣятелно за първото блѣсково отпразнуване на съюзинъ годишенъ празникъ. Подкажваме и другитъ дружби да сторятъ това. Нека денятъ 1-й Септемврий „Св. Симеонъ стѣлпникъ“ послужи за по ягка връзка между всички членове на дружбитъ, като не забравятъ, че дни отъ подобенъ редъ иматъ онова значение, каквото никой другъ.

Законопроекта за челядинитъ имоти разгледанъ въ земледѣлскитъ съвѣтъ, който заседава тѣзи дни въ София ще има сжщата сѣдба, както и въ Народното Собрание. Докладчикъ—чиновникъ въ министерството на земледѣлието г. Мутафовъ се искавалъ про-

тивъ него, като несовсѣршенъ, неизученъ и ретрограденъ. Нищо не ни плаши това. Този законъ ще бъде равно или късно наложенъ, както бѣ наложенъ и свикването на съвѣта. Това добръ да се запомни.

Изглежда че и проекта за превилегийтъ на земледѣлскитъ каси не ще мине прѣвъ сжщия съвѣтъ. Ща си помислимъ и за него.

Земледѣлскитъ съвѣтъ въ София е разисквалъ цѣли 6 дни по земледѣлското учение, не се взимало никакво рѣшение, и ний подиръ министрътъ рѣшилъ самъ, щото земледѣлскитъ училища да си останатъ сжщо, тъй, както сж били по сега, съ това извѣщение само, да се изхвърти педагогическата като учебенъ прѣдмѣтъ въ тѣхъ.

До колко тарифитъ по българскитъ държавни желѣзници сж съобразени съ нуждитъ на мѣстнитъ търговски, индустриални, земледѣлски и пр. интереси, показва слѣдующий дребенъ примѣръ: единъ кубикъ метръ дървенъ строителенъ материалъ отъ Бѣловскитъ гори струва въ София 26 лева, а такъвъ докаранъ по желѣзницата въ Плевенъ напр. струва 48 лева. Така че почти всичкитъ сѣверни градове си доставяватъ материалъ чакъ отъ Браило (Ромжия) и намиратъ смѣтка, а нашия дървенъ материалъ остава да гние въ горитъ. Нѣма ли единъ уменъ човѣкъ въ министерството на общитъ сгради да помисли, че прѣстѣпно е по този начинъ да се каратъ хората да изнасятъ алатото вънъ и за работи които имаме въ изобилие въ земята си?

Социалъ-демократическата партия има членове:

Фабрични работници	109	душѣ
Калфи	209	"
Наемни работници	92	"
Земледѣлци	261	"
Наемни работници земледѣлци	130	"
Занаятчий	559	"
Търговци	156	"
Разни	83	"
Чиновници	273	"
Учителни	248	"
Студенти	52	"
Публицисти	9	"
Свободни професий	31	"

Отъ тѣхъ сж:	
Отъ 18—20 год. възраст	249 душѣ
" 21—30 " "	1477 "
" 31 години нагорѣ	487 "

Въ Бѣлградъ е основанъ земледѣлски клубъ, който има за цѣлъ да сгрупира сръбскитъ земледѣлци въ едно, като ги направява за моралното и материалното имъ повдигане.

Резултатъ отъ изборитъ за народни прѣдставители въ Сърбия по знаатъ сж:

Търговци	44 души
Земледѣлци	14 "
Правници	14 "
Професори	8 "
Лѣкари	4 "
Аптекари	2 "
Кафеджий	2 "

Всичко 88 души

Сравнително сръбскитъ земледѣлци сж испратили повече земледѣлци въ камарата отъ колкото нашитъ.

За пчеларите. Помолени сме отъ Управителния Комитетъ на Дружеството на Българскитъ пчелари да дадемъ мѣсто на слѣдующето съобщение:

1. II-я съборъ на Българскитъ Пчелари ще стане на 20, 21, 22, и 23 Августъ т. г. Въ първитъ три 3 дена ще бъде приетъ устава и ще се разискватъ въпроси по напредѣкъ на Българското Пчеларство, а послѣдния денъ е опрѣдѣленъ за практиченъ курсъ и малка изложба.

2. Въ тоя съборъ иматъ право да взематъ участие пчеларитъ изъ всички български прѣдди.

3. Пчеларитъ, които ще пхтуватъ по държавнитъ желѣзници, ще се ползуютъ съ 50 % отстъпъ отъ таксата на билета.

За тая цѣлъ всѣки пчеларъ трѣбва да се снабди съ свидетѣлство отъ Общинското Управление, въ което да се упомене, че той се занимава съ пчеларство и пхтува специално за съборътъ въ София. Това свидетѣлство ще се прѣдстави на Началника на Желѣзно-Пѣтната Станция, отгдето ще се трѣгва за София и на основание на него, съгласно распоредбитъ, направени отъ Господина Министра на Обществениитъ Сгради и пр., на пчеларитъ ще се даватъ билети за отиване и връщане. Билетитъ ще се издаватъ до 20 Августъ включително и ще иматъ сила до 5 Септемврий т. г.

Отъ комитета сж направени послѣпки и твърдѣ е за вѣрване, че таква отстъпки ще се направятъ и отъ источнитъ желѣзници. Но за това ще се яви допълнително.

4. Управителния Комитетъ е направилъ послѣпка и вѣрва, че ще бъде удовлетворенъ отъ Господа Министритъ, да се да-

датъ отпуски на всички длѣжностни лица, които се занимаватъ съ пчеларство и биха поискали да пойдатъ на събора.

5. Особени покани нѣма да се прашатъ. Настоящото съобщение служи като покана.

Статистика на българскитъ читалски съюзъ. Прѣвъ текущата година има записани 75 учителски дружества, миналата година сжщо толкова, по миналата 57. Отъ поименнитъ списъци на дружествата се вижда, че въ началото на годината сж се записали въ организацията 3227 члена сръщу 3005 миналата година. Отъ тия членове редовни сж, които сж платили съюзентъ вносъ, 2178 сръщу 2107 м. г., въ които имаха до 500 неизправни. Отъ 1803 напълно редовни члена 1300 сж учители и 504 учителки. Класни сж 79, основни сж 1724, съ висше образование 15, волнонаемни 118. 3 инспектори. Дѣйността на съюзентитъ учителски дружества прѣвъ истеклата 1900/901 учеб. година е била, като изключимъ 8 дружества, които не сж дали свѣдения за своята дѣятелност: сж държани 291 пуб. скаски, отъ тѣхъ въ градоветъ 135, въ селата 156. Частни скаски за самообразование на членоветъ сж дадени 565, характера на които е билъ чисто научно-педагогически и нѣкой по организацията въпроси. За въ полза на съюза, дружествата, читалищата, благотворителнитъ учреждения, македонското дѣло сж дадени 352 прѣдтавления, отъ тѣхъ въ градоветъ 69, а въ селата 283. За сжщитъ цѣли сж дадени въ градоветъ 64 вечеринки и въ селата 266. Открити сж маса вечерни училища, обаче поради обстоятелството, че общинитъ малко се грижатъ за тѣхната поддрѣжка, до края на годината сж отраили въ градоветъ 14 и 135 въ селата. Дѣтски забавления въ градоветъ сж дадени 33, въ селата 159. Основани и поддржани отъ дружествата читалища 36, фондове за бѣдни ученици 4, дѣтски библиотеки за развиване на дѣцата 32. Варненското и Казанлъжкото дружества съ гражданни сръдства издържатъ трапезарии за бѣдни ученици. Заемоспестовнитъ каси сж станали 5, селскитъ аптеки тоже 5. Основани сж 8 нови земледѣлски дружества.

Въ Сухиндолъ на 23 Априль т. г. е основано пчеларско дружество подъ названіе „Пчела“, което си поставя за цѣлъ по повдигане пчеларството и да пропагандира идеята за общо спружаване на пчеларитъ въ България въ общъ Български Пчеларски Съюзъ, който да обхваща всички: общински, околийски, окръжни и пр. дружества.

Доста добръ направихъ младежитъ изъ с. Добромирка (Севлиево), за гдето тѣ подъ инициативата на съселанитъ си: Вѣлю Вѣлевъ, Митю Вѣлчевъ, Нѣйко Иванъ Ганевъ, Дѣнко Митевъ, Иванъ Ив Цеквъ, Станчо Ст. Дребовъ и Богданъ Русевъ въ едно съ учителитъ: Иванъ Хаскиевъ и Атанасъ Добревъ сж съумели да се съединятъ въ едно, като и основали въ селото си едно читалище подъ названіе: „Напрѣдѣкъ“, за уственото и правствено развитие на населението.

И като държали за горнитъ цѣли научителни скаски, тѣ не уморно дѣйствували и ще дѣйствуватъ въ едно за благосъстоянието му и прѣуспѣвваніето; при това тѣ дали добръ редъ въ него.

Отъ Настоятелството на Читалище „НАПРѣДѢКЪ“.

РАЗСАДНИКЪ

ЗА

АМЕРИКАНСКИ ЛОЗИ

на Я. СТ. ЗАБУНОВЪ — Плевенъ

Извѣстиямъ на всички лозари, че имамъ за проданъ за прѣвъ есенята облагородени (ашладисани) вкоренени и некоренени лози върху слѣдующитъ подложки:

1. Riparia gloir de Montpellier (Rip. Portalis)
2. Rupestris Monticola (Rupestris du Lot)
3. Riparia × Rupestris № 101 и № 101¹⁴
4. Rupestris Martin
5. Solonis

Освѣнъ ашладисани имамъ за проданъ и рѣзници отъ горнитъ Американски лози (неашладисани) и вкоренени всичко по ЦѢНИ УМѢРЕНИ И ДОБРѢ СОРТИРАНИ

Ашламитъ сж отъ прочутото Плевенско грозде ЧЕРНА ГЪМЗА.

На копувачитѣ давамъ наставления и уптвение по засаждане то и отгледванието на лозитѣ, ако такива се поискатъ.

Цѣнорасписъ при поискване прашамъ безплатно.

Желаящитъ да се снабдятъ съ такива лози да се обърнатъ до менъ въ гр Плевенъ за споразумение.

Плевенъ, 5 Юлий 1901 г.

Съ почитание:

Я. Ст. Забуновъ.

БЪЛГАРСКИ ЗЕМЛЕДЪЛСКИ КАЛЕНДАРЪ

за

1901 год.

отъ

Н. Кормановъ и К. Малковъ.

Земледѣлскитъ календаръ, тази година има слѣдующето съдържание:

1. Календаръ за 1901 год.
2. Земледѣлски календаръ.
3. По земледѣлието: а) орете нивитъ си веднага слѣдъ жѣтва, б) дълбокото есено орачие, в) прѣдъ сѣидба, г) сръдства противъ буренитъ, д) по-главнитъ врѣдни животни по земледѣлскитъ растения, е) торѣтъ и торението, ж) кога трѣбва да се извърши косението на ливадитъ, з) зелената царевича като добра кисела храна за добитѣка и) ралищата, к) люцерната и л) хмелѣтъ.
4. По важнитъ работи отъ: скотовѣдството, лозарството, винарството, градинарството, пчеларството и копринарството.
5. Извлѣчение отъ всичкитъ по важни земледѣлски закони.
6. Формуляри за земледѣлско просто книговодство и
7. Разни таблици по земледѣлието.

М терияла обема 7 печатни коли отъ по 32 страници.

Освѣнъ горното, календаря има 64 бѣли страници за водение разни бѣлѣжки.

Българскитъ земледѣл. календаръ, елегантно подвързанъ за въ джобъ, струва 1.50 л., неподвързанъ 1.20 л.

На книжаритъ и настоятелитъ, които поръчатъ повече отъ 10 екземпляра се прави 20% отстъпъ

Всички поръчки се испращатъ до К. Малковъ, учителъ въ Земледѣлското училище въ с. Садово при Пловдивъ. 7—10

О Ц Е Т Ъ

Най здравия и най хигиеничния оцетъ, добитъ чрѣзъ култивирани оцетни бактерии. Колкото е по старъ, толкова по добъръ става. Който си направилъ съ него ТУРШИЯ ще се убѣди, какви значи здравъ оцетъ. За здравината и чистотата на оцета давамъ гаранция.

На дребно се продава 20 ст. кило. На по голѣмо количество прави се отстъпка.

Съ почитание:

Д-ръ Н. Червентъ-Ивановъ

Булевардъ „Мария Луиза“ № 80 до Шарения мостъ, 5—10

БЪЛГАРКА

Мѣсечно Домашно Илюстровано Списание. Година IV. Излиза въ Ловечъ подъ редакцията на А. П. Кършовска и П. С. Кършовски. Годишенъ абонаментъ 2 лева и 50 ст. за България, а 3 лева за Странство. Абонираніето става само въ прѣдплата и направо въ Редакцията на списанието въ г. Ловечъ.

ЛУЦЕРНОВО СѢМЕ.

Съ пълна кълняемостъ и абсолютна чистота се дава кило 2 лева Франко Гара Плевенъ. Споразумение редакцията на „Земледѣлска Защита“.

Плевенъ, печатница — Димитровъ & Игнатевъ.